

Harvard referencestandard

Man skal referere, hver gang man anvender en kilde i sin tekst, det gælder både når man citerer en tekst direkte, og når man med egne ord gengiver andres ideer eller resultater.

Referencen består af to dele:

1. Umiddelbart før eller efter man anvender en kilde, placerer man en parentes med angivelse af forfatter og årstal og eventuelt sidetal. Disse oplysninger fungerer som en henvisning til kildens placering i referencelisten.
2. Teksten afsluttes med en referenceliste med tilstrækkelige informationer til at læseren kan genfinde de enkelte kilder.

Husk at alle referencer i teksten skal have en tilhørende indførsel i referencelisten, og at alle kilder, der er angivet i referencelisten, skal være anvendt mindst en gang i teksten.

Det er vigtigt at følge en konsistent praksis når man refererer sine kilder, det gør det lettere for læseren, og det forhindrer tvivlstilfælde. Derfor er det en god idé at følge en officiel referencestandard.

Harvard referencestandard

Der findes forskellige versioner af Harvard referencestandard. Dette dokument følger den version som Anglia Ruskin University har udarbejdet. Engelske udtryk er oversat til dansk, og der er foretaget nogle tillempninger hvad angår dansk lovgivning.

Fuld dokumentation for Anglia Ruskins version af Harvard standarden findes her:

<http://libweb.anglia.ac.uk/referencing/harvard.htm>

For at vise præcist hvordan forskellige referencer skal skrives, er der i det følgende angivet en lang række eksempler, disse eksempler er placeret i grå bokse for at øge overskueligheden.

Referencer i teksten

Henvisningen i teksten består af en parentes med forfatterens navn samt årstal for udgivelsen:

Det er blevet fremført (Hastrup, 2015) at ...

Vejledning i Harvard referencestandard

Man bør så vidt det er muligt præcisere hvilken del af kilden man har anvendt, især hvis man bringer direkte citater:

"Selv vil jeg fremhæve at det at være professionel ikke står i modsætning til at være personlig, involveret og vise følelser" (Martinsen, 2010, s. 13).

Hvis man skriver forfatternavnet i sin tekst, behøver man ikke at gentage det i parentes:

Kari Martinsen (2010, s. 32) fremhæver at ...

Hvis kilden er skrevet af to eller tre forfattere i fællesskab, skrives de alle:

Kvale og Brinkmann (2015, s. 99) har en anden opfattelse ...

Det er blevet påpeget at de politiske rammer har indflydelse på sygeplejerskers virke (Romsland, Dahl og Slettebø, 2015).

Hvis der flere end tre forfattere, skriver man kun den første og derefter "et al." (latin for "og andre"):

For nylig har et studie (Romsland, et al., 2016) slået fast at ...

Hvis den kilde man anvender, ikke har angivet publikationsår, skriver man "u.å." (forkortelse for "uden år"):

(Landsforeningen Autisme, u.å.)

Hvis man anvender flere kilder med samme forfatter(e) og udgivelsesår, sætter man a, b, c, og så videre efter årstallet, således at læseren véd, hvilken kilde man anvender de forskellige steder. De samme bogstaver skal naturligvis også angives i referencelisten:

(Martinsen, 2001a) ... (Martinsen, 2001b)

Hvis man anvender flere kilder til samme tekstpassage, kan man henvise til dem i én parentes, hvis man adskiller dem med semikolon:

... (Romsland, et al., 2016; Kvale og Brinkmann, 2015, s. 12-14).

Hvis man refererer til samme kilde flere gange efter hinanden, kan man bruge "ibid." (latin for sammesteds):

(Kvale og Brinkmann, 2015, s. 12-14) (ibid., s. 32) ...

Husk at "ibid." altid viser tilbage til den sidst anvendte kilde.

Referencelisten

Henvisningerne i teksten skal føre læseren utvetydigt hen til den rigtige indførsel i referencelisten. I referencelisten skal der være tilstrækkelige informationer til at læseren kan genfinde kilden i et bibliotek eller på internettet.

Generelt er indholdet og rækkefølgen af en reference:

Forfatter(e)

Årstal

Titel

Hvis kilden er en del af en større enhed (f.eks. artikel i et tidsskrift eller kapitel i en antologi), angives titel og evt. redaktør på den større enhed.

Eventuelt yderligere nødvendig information til genfindning af kilden (f.eks. forlag eller webadresse).

Det kommer til at se lidt forskelligt ud, alt efter hvilken dokumenttype det drejer sig om. I det følgende gennemgås en række af de mest almindelige dokumenttyper, med eksempler på hvordan de skal stå i referencelisten.

Bog

Når det gælder referencer er en bog ikke bare en bog, men enten en monografi eller en antologi. En monografi er en bog, som er skrevet af en forfatter eller af flere forfattere i fællesskab. Hvorimod en antologi er en bog, hvor de enkelte dele er skrevet af en eller flere forfatter(e), og de forskellige bidrag er blevet samlet til en bog af en eller flere redaktører. Med andre ord: hvis der er angivet forfatter(e) til de enkelte kapitler i bogen, er det en antologi, ellers er det en monografi.

Monografi

Forfatter(e), årstal. *Titel*. Udgave. Forlagsby: Forlag.

OBS: udgave angives aldrig ved 1. udgave.

Martinsen, K., 2001. *Øjet og kaldet*. Sygeplejeteoretisk bibliotek. Kbh.: Munksgaard.

Martinsen, K., 2010. *Øjet og kaldet*. 2. udg. Sygeplejeteoretisk bibliotek. Kbh.: Munksgaard.

Uanset hvor lidt eller hvor meget man anvender fra en monografi, skal man referere til bogen i sin helhed i referencelisten, man kan altså **ikke** angive et kapitel fra en monografi i sin referenceliste. Man bør i stedet angive hvilke sider man har anvendt i henvisningen oppe i teksten.

Antologi

Som oftest vil man referere til det kapitel i antologien, som man anvender. Men hvis man ønsker at referere til hele antologien skrives det sådan:

Redaktør red., årstal. *Titel*. Udgave. Forlagsby: Forlag.

Brinkmann, S. og Tanggaard, L. red., 2015. *Kvalitative metoder : en grundbog*. 2. udg. Kbh.: Hans Reitzel.

Kapitel i antologi

Kapitlets forfatter, årstal. Kapitlets titel. I: Redaktørens navn. *Bogens titel*. Forlagsby: Forlag. sidetal.

Hastrup, K., 2015. Feltarbejde. I: S. Brinkmann og L. Tanggaard, red., *Kvalitative metoder : en grundbog*, 2. udg. Kbh.: Hans Reitzel, s.55–80.

Tidsskriftsartikel

Artiklens forfatter, årstal. Artiklens titel. *Tidsskriftets navn*, årgang(nummer), sidetal.

Hayat, M.J., 2012. Statistics in nursing research. *Nursing research*, 61(3), s.147–148.

Avisartikel

Forfatter, årstal. Artiklens titel. *Avis*, dato, sidetal.

Øgendal, A., 2015. Der er så travlt på fødegangen, at vi segner. *Politiken*, 31. okt., s.5–6.

Hvis man henviser til en online avisartikel, tilføjer man også url'en. Da man ikke kan angive sidetal:

Bird, M., 2017. Europe's Fate in 2017: Caught Between Low Rates and Populist Politics. *Wall Street Journal*. [online] 1. jan. Tilgængelig fra:
<<http://www.wsj.com/articles/politics-cloud-european-economic-outlook-1483279202>>
[Lokaliseret 1. januar 2017].

Hjemmeside

Som udgangspunkt tager man ikke hensyn til hvor man har fundet en kilde, det betyder at en tidsskriftsartikel, som man har fundet online, refereres på samme måde som hvis man sad med den trykte version. En rapport som både er trykt og ligger online, refereres som en trykt bog. Men for en artikel eller anden tekst som kun findes online, angives URL'en:

Sundhedsstyrelsen, 2016. *Hvordan bekæmper vi sammen stigmatisering af psykisk sygdom?* [online] Sundhedsstyrelsen. Tilgængelig fra:
<<https://www.sst.dk/da/nyheder/2016/hvordan-bekaemper-vi-sammen-stigmatisering-af-psykisk-sygdom>> [Lokaliseret 28. dec. 2016].

Vejledning i Harvard referencestandard

Ofte er der ikke angivet årstal på netdokumenter, og man bliver derfor nødt til at bruge "u.å.":

Landsforeningen Autisme, u.å. *Hvad er autisme*. [online] Landsforeningen Autisme. Tilgængelig fra: <<http://www.autismeforening.dk/autismeForening.aspx?linkId=1>> [Lokaliseret 28. dec. 2016].

I de tilfælde hvor der ikke er angivet forfatter(e), kan man skrive "Anon." i stedet for forfatternavn.

Lov

Lovens navn. Lovnummer af dato:

Lov om kliniske forsøg med lægemidler. LOV nr 620 af 08/06/2016.

Oppe i teksten angives loven ved sit navn, gerne med angivelse af hvilken del af loven man henviser til:

... (*Lov om kliniske forsøg med lægemidler*, §2)

Bekendtgørelse

Ministerium, årstal. *Bekendtgørelsens titel*. Nummer af dato:

Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2016. *Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje*. BEK nr 804 af 17/06/2016.

Oppe i teksten refereres som til andre kilder:

(Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2016)

Generelle regler

Nogle regler gælder uanset hvilke dokumenttyper der er tale om.

Flere forfattere

Hvis en kilde er skrevet af flere forfattere, angives de alle med "og" mellem de to sidste:

Morrison, A.S., Mateen, M.A., Brozovich, F.A., Zaki, J., Goldin, P.R., Heimberg, R.G. og Gross, J.J., 2016. Empathy for positive and negative emotions in social anxiety disorder. *Behaviour Research and Therapy*, 87, s.232–242.

Organisation som forfatter

Hvis en kilde er publiceret i en organisations navn, regnes organisationen for at være forfatter til kilden. Det gælder ofte for rapporter og dokumenter fra organisationers hjemmesider:

Sekundære kilder

Man skal altid referere den kilde, som man reelt har brugt. Hvis man ønsker at henvise til en kilde, som man ikke selv har læst, kan det gøres på denne måde:

Diakonissen Rikke Nissen beskriver sygeplejerskens forhold til sindslidende således: "Ved et venligt væsen og hjertelig deltagelse stræber hun efter at vinde den sindssyges tillid ..." (Nissen, 1877 ifølge Martinsen, 2010, s.11).

Husk at det altid er bedst, selv at konsultere den originale kilde.

Referencelisten

Alle indførsler i referencelisten sættes op i én alfabetisk rækkefølge. Man må **ikke** dele sin referenceliste op i hjemmesider, bøger, artikler o.s.v.

For fuldstændighedens skyld, er her en liste over de eksempler der er anvendt i denne tekst, sat op i en referenceliste efter Harvard standarden:

Referenceliste efter Harvard standard

Bird, M., 2017. Europe's Fate in 2017: Caught Between Low Rates and Populist Politics. *Wall Street Journal*. [online] 1. jan. Tilgængelig fra: <<http://www.wsj.com/articles/politics-cloud-european-economic-outlook-1483279202>> [Lokaliseret 1. jan. 2017].

Brinkmann, S. og Tanggaard, L. red., 2015. *Kvalitative metoder : en grundbog*. 2. udg. Kbh.: Hans Reitzel.

Hastrup, K., 2015. Feltarbejde. I: S. Brinkmann og L. Tanggaard, red., *Kvalitative metoder : en grundbog*, 2. udg. Kbh.: Hans Reitzel, s.55–80.

Hayat, M.J., 2012. Statistics in nursing research. *Nursing research*, 61(3), s.147–148.

Kvale, S. and Brinkmann, S., 2015. *Interview : det kvalitative forskningsinterview som håndværk*. 3. udg. Kbh.: Hans Reitzel.

Landsforeningen Autisme, 2017. *Hvad er autisme*. [online] Tilgængelig fra: <<http://www.autismeforening.dk/autismeForening.aspx?linkId=1>> [Lokaliseret 28. dec. 2016].

Lov om kliniske forsøg med lægemidler. LOV nr 620 af 08/06/2016.

Martinsen, K., 2001a. Debat. *Tidsskrift for sygeplejeforskning*, 17(1), s.19–23.

Martinsen, K., 2001b. *Øjet og kaldet*. Sygeplejeteoretisk bibliotek. Kbh.: Munksgaard.

Martinsen, K., 2010. *Øjet og kaldet*. 2. udg. Sygeplejeteoretisk bibliotek. Kbh.: Munksgaard.

Morrison, A.S., Mateen, M.A., Brozovich, F.A., Zaki, J., Goldin, P.R., Heimberg, R.G. og Gross, J.J., 2016. Empathy for positive and negative emotions in social anxiety disorder. *Behaviour Research and Therapy*, 87, s.232–242.

Øgendal, A., 2015. Der er så travlt på fødegangen, at vi segner. *Politiken*, 31. okt., s.5–6.

Romsland, G.I., Dahl, B. og Slettebø, Å., 2015. *Sykepleie og rehabilitering*. Oslo: Gyldendal.

Sundhedsstyrelsen, 2016. *Hvordan bekæmper vi sammen stigmatisering af psykisk sygdom?* [online] Tilgængelig fra: <<https://www.sst.dk/da/nyheder/2016/hvordan-bekaemper-vi-sammen-stigmatisering-af-psykisk-sygdom>> [Lokaliseret 28. dec. 2016].

Uddannelses- og Forskningsministeriet, 2016. *Bekendtgørelse om uddannelsen til professionsbachelor i sygepleje*. BEK nr 804 af 17/06/2016.